

Anna Kujawa

PROPOZYCJE ZMIAN W OCHRONIE GATUNKOWEJ GRZYBÓW WIELKOOWOCNIKOWYCH

A proposal for changes in species protection of macromycetes

ABSTRAKT: Przedstawiono kryteria i uzasadnienia wyboru gatunków grzybów wielkoowocnikowych do ochrony częściowej i ścisłej. W wyniku proponowanych zmian ochroną objętych zostałyby 267 gatunków (201 ochroną częściową i 66 ścisłą). 21 gatunków dotychczas chronionych utraciłoby status ochronny.

SŁOWA KLUCZOWE: grzyby wielkoowocnikowe, grzyby chronione i zagrożone

ABSTRACT: Selection criteria and justifications were presented for choosing macromycetes for partial and strict protection. As a result of the proposed changes, protection would extend to cover 267 species (201 for partial protection and 66 for strict protection). 21 of the so far protected species would lose their protection status.

KEY WORDS: macromycetes, protected and endangered fungi

Nowelizacja ustawy o ochronie przyrody, która weszła w życie 1 października 2012 r. stworzyła konieczność dostosowania do niej rozporządzeń dotyczących ochrony roślin, zwierząt i grzybów. Nowelizacja jest też powodem kompleksowych zmian dotyczących list gatunków chronionych organizmów w Polsce oraz innych zmian wynikających przede wszystkim z konieczności dopasowania polskiego prawa w zakresie ochrony przyrody do przepisów Unii Europejskiej. W wyniku zmiany podejścia do egzekucji przepisów, a w tym szczególnie do stosowania odstępstw (derogacji) od zakazów konieczna stała się analiza list gatunków, które są objęte ścisłą ochroną, gdyż na podstawie art. 56 ust. 4 pkt 6 i 7 ustawy, wobec gatunków objętych ochroną częściową przesłanką wystarczającą do wydania zezwolenia na czynności zakazane (inną niż wymienione w pkt

1-5 tego ustępu) jest „słuszny interes strony”, a w przypadku gatunków objętych ochroną ścisłą, „konieczne wymogi nadrzędnego interesu publicznego”. Konsekwentne stosowanie prawa mogłoby spowodować w przypadku gatunków objętych ochroną ścisłą (a stosunkowo częstych, wobec których jednostkowe działania nie powodują zagrożenia dla populacji), niepotrzebne utrudnienia w realizacji działań gospodarczych. Jednocześnie podkreślić trzeba, że stosowanie derogacji może być zastosowane jedynie w przypadku, gdy nie powodują one zagrożenia dla populacji – zarówno w stosunku do gatunków chronionych ściśle, jak i częściowo. Wszystkie gatunki brane pod uwagę (rośliny, zwierzęta oraz grzyby) poddane zostały analizie według jednolitych kryteriów (szczegółowe opracowanie Kepela et al. 2013 dostępne jest na stronie GDOŚ